

УДК 316.6 АЛЛА КОЛОДЯЖНА, ДАРІЯ КОВАЛЬ
Київський національний університет технологій та дизайну,
Україна

НАВЧАЛЬНО-ПРОФЕСІЙНА МОТИВАЦІЯ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Мета дослідження є аналіз психолого-педагогічних особливостей формування навчально-професійної мотивації студентів закладів вищої освіти.

Ключові слова: мотив, мотивація, навчально-професійна мотивація.

Постановка завдання. Мотивація є головною рушійною силою в поведінці та діяльності людини, зокрема і в процесі формування майбутнього професіонала. Мотивація до навчання є досить непростим і неоднозначним процесом зміни ставлення особистості, як до окремої дисципліни, так і до всього навчального процесу. Тому особливо важливим стає питання про стимули та мотиви саме навчально-професійної діяльності студентів.

Методи досліджень. Для виконання постановленого завдання було використано методи аналізу наукових джерел, синтезу, узагальнення отриманих результатів.

Результати досліджень. Більшість теоретиків мотивації вважають, що мотивація бере участь у виконанні всіх реакцій; тобто, поведінка не відбудеться, якщо вона не буде підкріплена енергією. Основне питання серед психологів загалом полягає в тому, чи є мотивація первинним або вторинним фактором впливу на поведінку. Якщо говорити про мотивацію студентів, то вона являє собою процеси, методи і засоби їхнього спонукання до пізнавальної діяльності, активного освоєння змісту освіти [1]. Мотиви становлять одну з мобільних систем, на яку можна впливати. Навіть якщо вибір майбутньої професії студентом був зроблений недостатньо усвідомлено, то, цілеспрямовано формуючи стійку систему мотивів діяльності, можна допомогти майбутньому фахівцеві у професійній адаптації та професійному становленні. Навчальний процес відносять до складних видів діяльності, мотивів для навчання багато і вони можуть не тільки проявлятися окремо в кожній людині, а й зливатися в єдине, формуючи складні мотиваційні системи [2].

Мотивація студентів, природно, пов'язана з бажанням студентів брати участь у навчальному процесі. Хоча студенти можуть бути однаково мотивовані до виконання завдання, джерела їхньої мотивації можуть відрізнятися. Студент, який має внутрішню мотивацію вмотивований зсередини, береться за роботу «заради неї самої», заради задоволення, яке вона приносить, заради почуття перемоги, яке вона викликає. Студент із зовнішньою мотивацією виконує роботу для того, щоб отримати певну винагороду або уникнути покарання.

Чи справді має значення, як студенти орієнтовані на навчання, в першу чергу внутрішньо чи зовнішньо? Зростаюча кількість досліджень свідчить про те, що має. При внутрішній мотивації студенти, як правило, використовують стратегії, які вимагають більше зусиль і дозволяють їм обробляти інформацію більш глибоко. Вони використовують більш логічні стратегії збору інформації та прийняття рішень, на відміну від студентів із зовнішньою орієнтацією. Студенти з внутрішньою орієнтацією надають перевагу завданням помірної складності, тоді як студенти з зовнішньою орієнтацією тяжіють до завдань з низьким ступенем складності. Студенти із зовнішньою орієнтацією схильні докласти мінімальну кількість зусиль, необхідних для того, щоб отримати максимальну винагороду [3]. Психологічні дослідження доводять, що розвиток мотивів навчання йде двома шляхами: через засвоєння учнями загального розуміння сенсу навчання та через сам процес навчання, який має чимось зацікавити.

Висновок. В процесі навчання студентом має бути досягнуто максимальної мотивації, щодо обраного виду діяльності. Адже мотивація є найважливішою передумовою для професіоналізму майбутнього випускника, але сам процес формування мотивів у студента вимагає тривалої та плідної праці.

Література

1. Афанасьєва Н. С., Світлична Н. О. Особливості професійної мотивації на різних етапах професіогенезу. 2019, № 5, Т. 2. 181-186 <https://doi.org/10.32840/2663-6026.2019.5-2.32>
2. Кириченко Р.В., Колодяжна А.В. Психологічне дослідження навчально професійної мотивації майбутніх педагогів. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова, Випуск 13(58)' 2021, 48–59. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series12.2021.13\(58\).05](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series12.2021.13(58).05)
3. Borah, M. Motivation in learning. *Journal of Critical Reviews*. 2021, V. 8(2), P. 550-552.